

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/31/2018
Identifikačné číslo spisu: 1016200711
Dátum vydania rozhodnutia: 20.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1016200711.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci navrhovateľky: Z. S., narodená XX. T. XXXX, bytom D., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8 - 10, o vyrovnávací príplatok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2018, č.k. 10Scud/10/2016-22, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2018, č.k. 10Scud/10/2016-22, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom z 25. septembra 2018, č.k. 10Scud/10/2016-22, potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) rozhodnutie odporkyne z 27. februára 2016, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o vyrovnávací príplatok podľa § 69b ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 140/2015 Z.z. (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“). Odporkyňa dôvodila tým, že nakoľko bol navrhovateľke za československé obdobie dôchodkového poistenia získané pred 1. januárom 1993 už priznaný starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, nespĺnila podmienku nároku na vyrovnávací príplatok uvedenú v § 69b ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie v intenciách § 65 ods. 1, 2, § 112 ods. 4, 6 a § 69b ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. ako aj podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a dospel k záveru, že navrhovateľkou podaný opravný prostriedok je nedôvodný.

V odôvodnení krajský súd konštatoval, že navrhovateľke nárok na vyrovnávací príplatok nevznikol, nakoľko za československé obdobie dôchodkového poistenia získané pred 1. januárom 1993 už bol navrhovateľke priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky, a to právoplatným rozhodnutím odporkyne zo 14. decembra 2000, číslo: XXX XXX XXXX, ktoré bolo zmenené právoplatným rozhodnutím zo 14. mája 2001, číslo: XXX XXX XXXX X od 1. decembra 2000 v sume 4 791,-Sk mesačne. Navrhovateľka tým nespĺnila podmienku nároku na vyrovnávací príplatok uvedenú v § 69b ods. 1 písm. a/zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 140/2015 Z.z. podľa ktorého nárok na vyrovnávací príplatok môže vzniknúť, ak bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky a získala pred 1. januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky.

Na námietku navrhovateľky, že jej nevznikol nárok na vianočný príspevok krajský súd uviedol, že odporkyňa listom z 01. júna 2009 oznámila navrhovateľke, že podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 592/2006 Z.z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov je podmienkou nároku na vianočný príspevok aj bydlisko na území Slovenskej republiky, pričom podľa oznámenia zo 7. januára 2009 a podľa údajov v žiadosti o dôchodok z roku 2000 je trvalé bydlisko navrhovateľky v Českej republike, teda v zahraničí. Navrhovateľka teda nemá nárok na vianočný príspevok na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd rozhodnutie odporkyne ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP za použitia § 250l ods. 2 OSP a navrhovateľke, ktorá v konaní nebola úspešná, náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie.

Namietala, že rozhodnutie krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V podanom odvolaní uvádzala, že v konaní pred krajským súdom sa dozvedela, že jej bolo započítaných odpracovaných 25 rokov namiesto 27 rokov. V roku 1967 nastúpila do zamestnania v podniku G. do roku 1975, pre rekonštrukciu predajne prestúpila do podniku W., kde zotrvala do roku 1982 a v roku 1983 sa opäť vrátila do podniku G.. Pracovný pomer bol bez prerušenia ukončený v roku 1994 po rozdelení štátu. Uviedla, že žiadala krajský súd o príspevok, pretože v roku 2014 poberala slovenský starobný dôchodok v sume 8 742,- Kč (324,30 €) a v roku 2018 vo výške 8 768,- Kč (348,- €), a teda za dobu štyroch rokov jej bol starobný dôchodok zvýšený o sumu 26,- Kč s tým, že v roku 2015 sa starobný dôchodok zvýšil o 5,20 €, v roku 2016 o 1,90 €, v roku 2017 o 8,20 € a v roku 2018 o 8,40 €. Z tohto dôvodu sa obrátila na krajský súd, ktorý však skonštatoval, že nemá nárok na žiaden príspevok. Uviedla, že vianočný a veľkonočný príspevok dostane ten, kto sa presťahoval na Slovensko, ale i ten, kto pracoval na Slovensku a odvádza dane. Ďalej navrhovateľka uviedla, že v Českej republike jej bolo priznaných 34 rokov odpracovaných, riadne platila dane a celkovú sumu dôchodku má vo výške 10 850,- Kč.

III.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky písomne vyjadrila podaním z 13. decembra 2018, zotrvala na vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia a navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací [(§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“)], preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno vyhovieť.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Predmetom konania je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 27. februára 2016, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým táto postupom podľa § 69b ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. zamietla žiadosť navrhovateľky o vyrovnávací príplatok.

Podľa § 69b ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., poistenc, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, má nárok na vyrovnávací príplatok, ak

- a) získal pred 1. januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky,
- b) získal od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 najmenej 1 rok doby zamestnania alebo náhradnej doby podľa zákona účinného do 31. decembra 2003,
- c) ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, má nárok na výplatu starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky,
- d) uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia,1) dohodu o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom1) a nemá na osobnom dôchodkovom účte evidované dôchodkové jednotky tvorené z povinných príspevkov, ktoré nie sú predmetom dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom, 1) alebo mu bola vyplatená suma podľa osobitného predpisu,56aa) ak je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,1)
- e) požiadal o výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu,2) ak získal obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, 2) a
- f) suma vyrovnávacieho príplatku má ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, kladnú hodnotu.

Na úvod najvyšší súd uvádza, že účel vyrovnávacieho príplatku spočíva v čiastočnom eliminovaní poistencami negatívne vnímanej skutočnosti, že na základe rozdelenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“) im bol priznaný dôchodok z Českej republiky za obdobie zamestnania pred rozdelením ČSFR a dôchodok zo Slovenskej republiky za obdobia dôchodkového poistenia, respektíve zabezpečenia po rozdelení ČSFR, pričom úhrn súm týchto dôchodkov je z dôvodu rozdielných právnych úprav dôchodkového poistenia v jednotlivých štátoch po rozdelení ČSFR nižší, ako by bola suma dôchodku, ak by sa priznal poistencovi výlučne podľa právnych predpisov Slovenskej republiky s prihliadnutím na celú dobu dôchodkového poistenia/zabezpečenia, tak pred, ako aj po rozdelení ČSFR.

Vyrovnávací príplatok má teda zabezpečiť, aby úhrnná suma slovenského a českého starobného dôchodku dosiahla sumu dôchodku, ktorá by poistencovi patrila, ak by sa aj doby zabezpečenia získané pred 1. januárom 1993 hodnotili na účel slovenského starobného dôchodku za predpokladu, že splní ostatné zákonom stanovené podmienky.

Jednou z podmienok, ktorej splnenie sa vyžaduje na to, aby bolo možné poistencovi, (ktorému bol priznaný starobný dôchodok), priznať nárok na vyrovnávací príplatok je, že poistenc získal pred 1.

januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky. Z uvedeného vyplýva, že poistencovi musí byť priznaný starobný dôchodok za československé obdobie dôchodkového poistenia získané pred 1. januárom 1993 podľa predpisov Českej republiky.

Z obsahu vyžiadaného dávkového spisu odporkyne najvyšší súd mal preukázať, že navrhovateľke bol rozhodnutím odporkyne zo 14. decembra 2000, číslo XXX XXX XXXX, priznaný starobný dôchodok od 1. decembra 2000 v sume 4 703,- Sk mesačne a rozhodnutím zo 14. mája 2001, číslo XXX XXX XXXX, (po zhodnotení novo preukázaného hrubého zárobku) v sume 4 791,- Sk mesačne. Z osobného listu dôchodkového zabezpečenia, tvoriaceho súčasť oboch rozhodnutí vyplýva, že na účely výpočtu výšky starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky bolo navrhovateľke zohľadnené obdobie dôchodkového poistenia počnúc 1. septembrom 1959 až 30. septembrom 1994 s celkovou započítanou dobou zamestnania 34 rokov a pre výšku dôchodku rozhodných 31 rokov v III. pracovnej kategórii.

Z uvedeného vyplýva, že na účely vzniku nároku na vyrovnávací príplatok navrhovateľka nespĺňa podmienku plynúcu z § 69b ods. 1 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z., i napriek tomu, že táto síce získala pred 1. januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, avšak za toto obdobie jej bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky.

V súvislosti s konštatovaním (námietskou) navrhovateľky, že jej bolo započítaných odpracovaných 25 rokov namiesto 27 rokov s tým, že v roku 1967 nastúpila do zamestnania v podniku G. do roku 1975, pre rekonštrukciu predajne prestúpila do podniku W., kde zotrvala do roku 1982 a v roku 1983 sa opäť vrátila do podniku G. a pracovný pomer bol bez prerušenia ukončený v roku 1994 po rozdelení štátu, najvyšší súd uvádza, že na účely výpočtu starobného dôchodku bola navrhovateľke celkovo započítaná doba zamestnania 34 rokov (pre výšku dôchodku rozhodných 31 rokov v III. pracovnej kategórii), teda aj vrátane zamestnania vo vyššie uvedených podnikoch, čo vyplýva z osobného listu dôchodkového zabezpečenia.

Navrhovateľka tiež namietala, že nemá nárok na vianočný a veľkonočný príspevok. Najvyšší súd uvádza, že vianočný príspevok je upravený v zákone č. 592/2006 Z.z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s tým, že jednou z podmienok jeho priznania je podmienka bydliska na území Slovenskej republiky (§ 1 ods. 1 zákona). Vzhľadom na to, že navrhovateľka má bydlisko v Českej republike, podmienku na výplatu vianočného príspevku ako štátnej sociálnej dávky nespĺňa, čo bolo navrhovateľke relevantným spôsobom zo strany odporkyne oznámené už listom z 01. júna 2009. Výplatu veľkonočného príspevku zákon č. 461/2003 Z.z. ani iné sociálnoprávne predpisy, respektíve celkovo slovenský právny poriadok neupravuje.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP, § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania najvyšší súd rozhodol v súlade s § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2, s § 246c ods. 1 veta prvá, s § 224 ods. 1 OSP a s § 491 ods. 1, 2 SSP tak, že neúspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.